

Sygn. akt IV U 381/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 listopada 2018 r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Katarzyna Antoniak
Protokolant	sekr. sądowy Monika Świątek

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 20 listopada 2018 r. w S.

odwołania A. O. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S.

z dnia 19 lutego 2018 r. Nr (...)

w sprawie A. O. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w S.

o prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy

I. oddala odwołanie;

II. przyznaje i nakazuje wypłacić z sum Skarbu Państwa (kasa Sądu Okręgowego w Siedlcach) na rzecz adw. M.

O.-P. kwotę 166,05 (sto sześćdziesiąt sześć i pięć groszy) złotych, w tym należny podatek od towarów i usług, tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej świadczonej z urzędu na rzecz A. O. (1).

Sygn. akt: IV U 381/18 **UZASADNIENIE**

Decyzją z 19 lutego 2018r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S., działając na podstawie art.57 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych odmówił A. O. (1) prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy wskazując, że komisja lekarska ZUS w orzeczeniu z 30 stycznia 2018r. ustaliła, że ubezpieczona jest częściowo niezdolna do pracy do 30 listopada 2018r., przy czym niezdolność ta powstała w dniu 26 października 2015r. Taka data powstania niezdolności do pracy oznacza, że niezdolność ta powstała u ubezpieczonej w okresie późniejszym niż 18 miesięcy od ustania ostatniego ubezpieczenia, co nie pozwala na ustalenie prawa do renty (decyzja z 19 lutego 2018r. k.58 akt rentowych).

Odwołanie od w/w decyzji złożyła A. O. (1) wnosząc o jej zmianę i ustalenie jej prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. W uzasadnieniu stanowiska wskazała, że została potraktowana niesprawiedliwie, gdyż w związku z chorobą kręgosłupa nie mogła podjąć pracy. Otrzymała orzeczenie o niezdolności do pracy, ale zabrakło jej lat zatrudnienia w

wymiarze 1 rok i 4 miesiące. Był to czas, gdy złożyła odwołanie do sądu. Obecnie została bez ubezpieczenia i środków do życia, dlatego wnosi o zaliczenie jej brakującego okresu do otrzymania renty (odwołanie k.1 akt sprawy).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, wskazując że zaskarżona decyzja wydana została na podstawie orzeczenia komisji lekarskiej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z 30 stycznia 2018r., która stwierdziła, że ubezpieczona jest częściowo niezdolna do pracy do 30 listopada 2018r., a niezdolność ta powstała w dniu 26 października 2015r., a zatem w okresie późniejszym niż 18 miesięcy od ustania ubezpieczenia – ostatnie ubezpieczenie ustalo z dniem 16 listopada 2013r. W tych okolicznościach ubezpieczona nie spełnia wszystkich przesłanek nabycia prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, a odwołanie nie wnosi do sprawy żadnych nowych dowodów faktycznych lub prawnych, które uzasadniałyby zmianę zaskarżonej decyzji (odpowiedź organu rentowego na odwołanie k.3 akt sprawy).

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczona A. O. (1) ma 48 lat i wykształcenie zawodowe - obuwnik.

W dniu 15 listopada 2013r. ubezpieczona wystąpiła do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S. z wnioskiem o rentę z tytułu niezdolności do pracy (wniosek o rentę z 15 listopada 2013r. k.1 akt rentowych). Rozpoznając wniosek organ rentowy skierował ubezpieczoną na badanie przez lekarza orzecznika ZUS, który w orzeczeniu z 23 grudnia 2013r. ustalił, że ubezpieczona nie jest niezdolna do pracy (orzeczenie lekarza orzecznika z 23 grudnia 2013r. k.14 akt rentowych). Na skutek sprzeciwu ubezpieczonej od powyższego orzeczenia lekarza orzecznika ubezpieczona skierowana została na badanie przez komisję lekarską ZUS, która w orzeczeniu z 6 lutego 2014r. ustaliła, że ubezpieczona nie jest niezdolna do pracy (sprzeciw ubezpieczonej od orzeczenia lekarza orzecznika z 23 grudnia 2013r. k.15 akt rentowych i orzeczenie komisji lekarskiej ZUS z 6 lutego 2014r. k.18 akt rentowych). Na podstawie powyższego orzeczenia, decyzją z 27 lutego 2014r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. odmówił ubezpieczonej prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy (decyzja z 27 lutego 2014r. k.24 akt rentowych).

Na skutek odwołania ubezpieczonej od decyzji z 27 lutego 2014r. decyzja ta była przedmiotem badania przez Sąd Okręgowy w Siedlcach w sprawie o sygnaturze akt IV U 412/14. W toku tego postępowania Sąd przeprowadził dowody z opinii zespołu biegłych w składzie – kardiolog-endokrynolog, neurolog i psychiatra, a także z opinii biegłego z zakresu neurochirurgii. W oparciu o wniosku płynące z tych opinii Sąd Okręgowy ustalił, że ubezpieczona cierpi na schorzenia kardiologiczne, schorzenia narządu ruchu oraz schorzenia natury psychicznej, jednakże stopień zaawansowania tych schorzeń nie powoduje u ubezpieczonej niezdolności do pracy w rozumieniu rentowym. W opinii uzupełniającej z 8 stycznia 2016r. biegły neurolog stwierdził, że leczenie poszpitalne po przebytych przez ubezpieczoną w trakcie hospitalizacji trwającej od 26 października 2015r. do 9 listopada 2015r. zabiegu w postaci odciążenia L5/S1 prawostronnego może być wykonane w ramach czasowej niezdolności do pracy i nie powoduje u ubezpieczonej długotrwałej niezdolności do pracy (opinie zespołu biegłych w składzie kardiolog-endokrynolog, neurolog i psychiatra k.11 i 23 akt IV U 412/14, opinie biegłego z zakresu neurochirurgii k.34 i 43 akt IV U 412/14 oraz w/w uzupełniająca opinia biegłego neurologa z 8 stycznia 2016r. k.64 akt IV U 412/14). W oparciu o powyższe ustalenia, wyrokiem z 20 kwietnia 2016r. Sąd Okręgowy oddalił odwołanie ubezpieczonej od decyzji z 27 lutego 2014r. (wyrok Sądu Okręgowego w Siedlcach z 20 kwietnia 2016r. wraz z uzasadnieniem k.73 i 91-93 akt IV U 412/14). Na skutek apelacji ubezpieczonej od powyższego wyroku Sądu Okręgowego w Siedlcach, sprawa była przedmiotem rozpoznania przez Sąd Apelacyjny w Lublinie, który uzupełnił postępowanie dowodowe poprzez zasięgnięcie opinii nowego zespołu biegłych z zakresu neurologii i neurochirurgii. W sporządzonej na zlecenie tego Sądu opinii z 23 stycznia 2017r. biegli neurolog M. D. i neurochirurg J. O. stwierdzili, że stwierdzone u ubezpieczonej schorzenia narządu ruchu nie powodują u ubezpieczonej częściowej oraz całkowitej niezdolności do pracy, a przebyte przez ubezpieczoną zabiegi operacyjne, w tym przebyte w dniu 4 listopada 2015r. zabieg odciążenia L5-S1 po stronie prawej sprowadzały u ubezpieczonej jedynie czasową niezdolność do pracy (opinia biegłych neurologa i neurochirurga z 23 stycznia 2017r. k.125 i opinia uzupełniająca tych biegłych z 8 czerwca 2017r. k.161 akt IV U 412/14). Mając na uwadze wnioski płynące z powyższych opinii, wyrokiem z 13 września 2017r. Sąd Apelacyjny w Lublinie oddalił apelację ubezpieczonej od

wyroku Sądu Okręgowego w Siedlcach z 20 kwietnia 2016r. w sprawie IV U 412/14 (wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z 13 września 2017r. k.183 akt IV U 412/14).

Kilkanaście dni po wydaniu przez Sąd Apelacyjny w Lublinie w/w wyroku z 13 września 2017r. kończącego sprawę z odwołania ubezpieczonej od decyzji z 27 lutego 2014r. ,tj. w dniu 26 września 2017r. ubezpieczona złożyła w organie rentowym nowy wniosek o rentę z tytułu niezdolności do pracy. W załączonej do tego wniosku informacji o okresach składkowych i nieskładkowych ubezpieczona nie wykazała żadnych nowych okresów ubezpieczenia (wniosek o rentę z 25 września 2017r. wraz z załącznikami k.45-49 akt rentowych). Rozpoznając ten wniosek organ rentowy skierował ubezpieczoną na badanie przez lekarza orzecznika ZUS, który w orzeczeniu z 8 listopada 2017r. ustalił, że ubezpieczona jest częściowo niezdolna do pracy do 30 listopada 2018r., a niezdolność ta powstała w dniu 26 października 2015r. (orzeczenie lekarza orzecznika z 8 listopada 2017r. k.52 akt rentowych). Na skutek sprzeciwu ubezpieczonej od powyższego orzeczenia lekarza orzecznika ubezpieczona skierowana została na badanie przez komisję lekarską ZUS, która w orzeczeniu z 30 stycznia 2018r. stwierdziła, że ubezpieczona jest częściowo niezdolna do pracy do 30 listopada 2018r., a niezdolność ta powstała w dniu 26 października 2015r. (sprzeciw ubezpieczonej od orzeczenia lekarza orzecznika z 8 listopada 2017r. k.46 akt rentowych – tom dokumentacji medycznej i orzeczenie komisji lekarskiej ZUS z 30 stycznia 2018r. k.57 akt rentowych). Na podstawie powyższego orzeczenia ,tj. przyjmując powyższą datę powstania u ubezpieczonej częściowej niezdolności do pracy, zaskarżoną decyzją z 19 lutego 2018r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. odmówił ubezpieczonej prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy podnosząc, że niezdolność do pracy powstała u ubezpieczonej w okresie późniejszym niż 18 miesięcy od ustania ubezpieczenia (decyzja z 19 lutego 2018r. k.58 akt rentowych).

Ubezpieczona cierpi na chorobę zwyrodnieniową kręgosłupa w odcinku lędźwiowo-krzyżowym i szyjnym, wielokrotnie leczoną operacyjnie w latach 2015-2017. W okresie od 26 października 2015r. do 9 listopada 2015r. ubezpieczona była hospitalizowana w Klinice (...) w O., gdzie przeszła planową operację odciążenia L5-S1 prawostronnie. Przed 25 października 2015r. nie występowały u ubezpieczonej nasilenia dolegliwości bólowych wymagające intensywnego leczenia neurologicznego – nie stwierdzano u niej zespołu korzeniowego i dysfunkcji kręgosłupa uniemożliwiającej pracę zawodową. Sam fakt kwalifikacji do planowego leczenia operacyjnego choroby zwyrodnieniowej oraz obecność choroby zwyrodnieniowej kręgosłupa w badaniach obrazowych, przy prawidłowym stanie neurologicznym nie sprowadza niezdolności do pracy o charakterze rentowym. Przy chorobie kręgosłupa o niezdolności do pracy decyduje stan neurologiczny. W przedstawionym stanie oraz w świetle ustaleń biegłych poczynionych w sprawie IV U 412/14 brak jest podstaw do ustalenia wcześniejszej daty powstania u ubezpieczonej częściowej niezdolności do pracy (opinia biegłych neurologa A. S., neurochirurga A. M. i ortopedy J. S. k.54-55 akt sprawy).

Ubezpieczona nie pracowała w wyuczonym zawodzie obuwnika. Na przestrzeni od kwietnia 2004r. do 31 marca 2013r. pracowała jako sprzedawca (informacja o okresach składkowych i nieskładkowych z 15 grudnia 2013r. i świadectwo pracy z 31 marca 2013r. wystawione przez A. O. (2) k.5-7 akt rentowych). W okresach od 13 października 2006r. do 12 kwietnia 2007r. i od 17 maja 2013r. do 30 września 2013r. ubezpieczona była uprawniona do zasiłku dla bezrobotnych (zaświadczenie Powiatowego Urzędu Pracy w M. z 31 października 2013r. k.8 akt rentowych). Data końcowa pobierania przez ubezpieczoną zasiłku dla bezrobotnych ,tj. 30 września 2013r. to data ustania ostatniego ubezpieczenia ubezpieczonej A. O. (1) (karta przebiegu ubezpieczenia k.53 akt rentowych).

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonej A. O. (1) okazało się nieuzasadnione.

Zgodnie z art.57 ust.1 i 2 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2015r., poz.748 ze zm.) renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnił łącznie następujące warunki: jest niezdolny do pracy, ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy, a niezdolność do pracy powstała w okresie ubezpieczenia, albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania ubezpieczenia, przy czym ostatniego wymogu nie stosuje do ubezpieczonego, który udowodnił okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co

najmniej 20 lat dla kobiety lub 25 lat dla mężczyzny oraz jest całkowicie niezdolny do pracy. W myśl art.12 ust.1, 2 i 3 ustawy niezdolną do pracy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu, przy czym całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiegokolwiek pracy, a częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji.

Jak wynika z przedstawionych wyżej ustaleń Sądu, organ rentowy odmawiając ubezpieczonej prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy miał na uwadze ustalenie komisji lekarskiej ZUS z 30 stycznia 2018r., z którego wynika, że ubezpieczona jest częściowo niezdolna do pracy, przy czym niezdolność ta powstała w dniu 26 października 2015r., a zatem później niż 18 miesięcy od ustania ostatniego okresu ubezpieczenia A. O. (1) ,tj. 30 września 2013r. W toku niniejszej sprawy Sąd przeprowadził dowód z opinii biegłych z zakresu neurologii, neurochirurgii i ortopedii. W złożonej opinii biegli wskazali, że ustalenie komisji lekarskiej ZUS jest prawidłowe, gdyż w świetle dokumentacji medycznej i wyników badań diagnostycznych oraz wyników badania przedmiotowego ubezpieczonej brak jest podstaw do ustalenia innej - wcześniejszej daty powstania u ubezpieczonej częściowej niezdolności do pracy (opinia k.54-55 akt sprawy). Analizując całokształt okoliczności sprawy Sąd doszedł do przekonania, że w okolicznościach sprawy brak jest podstaw do zmiany zaskarżonej decyzji. Pełnomocnik ubezpieczonej w piśmie procesowym z 6 listopada 2018r. wskazał, że opinia wymaga uzupełnienia w świetle załączonego do tegoż pisma dokumentu w postaci historii choroby zawierającej zapis 4 wizyt lekarskich ubezpieczonej u lekarza neurochirurga w latach 2012-2014 (pismo k.71-75 akt sprawy) celem ustalenia, czy istnieją podstawy do ustalenia wcześniej daty powstania u ubezpieczonej niezdolności do pracy. Sąd nie uwzględnił jednak tego wniosku. W okolicznościach sprawy należy mieć bowiem na uwadze, że wniosek ubezpieczonej o rentę z tytułu niezdolności do pracy, po rozpoznaniu którego organ rentowy wydał zaskarżoną decyzję z 19 lutego 2018r., pochodzi z 26 września 2017r., a zatem został zgłoszony po kilkunastu dniach od wydania przez Sąd Apelacyjny w Lublinie wyroku z 13 września 2017r. oddalającego apelację ubezpieczonej od wyroku Sądu Okręgowego w Siedlcach z 20 kwietnia 2016r. w sprawie IV U 412/14 oddalającego odwołanie ubezpieczonej od wcześniejszej decyzji organu rentowego z 27 lutego 2014r. odmawiającej ubezpieczonej prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Analiza akt przywołanej sprawy - zgromadzonych w niej opinii biegłych z zakresu medycyny oraz uzasadnień wyroków Sądów pierwszej i drugiej instancji pokazuje, że kwestia istnienia u ubezpieczonej niezdolności do pracy jako przesłanki nabycia prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy była przedmiotem ustaleń tych Sądów i podstawą wydanych przez nich rozstrzygnięć. Treść zgromadzonych opinii oraz uzasadnień wyroków pokazuje przy tym niezbicie, że czasokres objęty ustaleniami Sądu Okręgowego w Siedlcach i Sądu Apelacyjnego w Lublinie w sprawie IV U 412/14 obejmował okres nie tylko do dnia wydania decyzji z 27 lutego 2014r., ale i czas po wydaniu tej decyzji – aż do dnia wyrokowania przez Sąd pierwszej instancji – w dniu 20 kwietnia 2016r. i nawet dalej - do dnia wyrokowania przez Sąd drugiej instancji – w dniu 13 września 2017r. - po uzupełnieniu przez ten Sąd postępowania dowodowego o kolejną opinię biegłych. W złożonych opiniach w sprawie IV U 412/14 biegli wprost odnosili się do kwestii stanu zdrowia i leczenia ubezpieczonej nie tylko w latach 2012-2014, ale i po tym okresie – odnosząc się między innymi do okresu hospitalizacji ubezpieczonej od 26 października 2015r. do 9 listopada 2015r. w Klinice (...) w O., gdzie przeszła planową operację odcięcia L5-S1 prawostronnie (vide: karta informacyjna z leczenia szpitalnego w Klinice w O. k.54-55 akt IV U 412/14 i opinia uzupełniająca biegłego neurologa z 8 stycznia 2016r. k.64 akt IV U 412/14, w której biegły odnosi się do okresu tej hospitalizacji i przebytego zabiegu operacyjnego). Sądy rozstrzygające w powyższej sprawie podzieliły wnioski płynące z opinii biegłych i ustaliły, że ubezpieczona nie jest osobą niezdolną do pracy. Taki stan rzeczy powoduje, że Sąd orzekający w niniejszej sprawie jest związany prawomocnym orzeczeniem Sądu Okręgowego w Siedlcach wydanym w sprawie IV U 412/14 i ustaleniem tego Sądu o braku u ubezpieczonej niezdolności do pracy na datę wyrokowania przez ten Sąd (20 kwietnia 2016r.) i co za tym idzie nie może ponownie i odmiennie - jak chce tego ubezpieczona - ustalić, że w okresie objętym już prawomocnym wyrokiem sądu – tu: przed 26 października 2015r., ubezpieczona była niezdolna do pracy – art.365§1 kpc. Należy w tym miejscu wskazać na pogląd Sądu Najwyższego wyrażony w wyroku z 12 sierpnia 2015r. w sprawie I UK 477/14 (Lex nr 1809873), zgodnie z którym prawomocne orzeczenie w sprawie o rentę z tytułu niezdolności do pracy wiąże co do braku niezdolności do pracy za czas do wydania wyroku, gdy sąd dokonał takiej oceny i w kolejnej sprawie o rentę nie jest możliwe rozstrzygnięcie o tym, o czym rozstrzygnięto już w poprzedniej sprawie, czyli o braku prawa do

renty wobec niestwierdzenia niezdolności do pracy na datę wyrokowania (analogicznie Sąd Najwyższy w wyroku z 12 października 2017r. w sprawie I UK 426/16, Lex nr 2401836).

W tych okolicznościach stwierdzić należało, że ubezpieczona nie spełnia przesłanek nabycia prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Mając to na uwadze i na podstawie art.477.14§1 kpc Sąd oddalił odwołanie od decyzji z 19 lutego 2018r.